

Udbyttet, hvilket jeg tror er vanskeligt ved Øl, fordi det fordrer en vidtløftig Kontrol og et meget omstændeligt Apparat i det Hele, saa forekommer det mig at være hensigtsmæssigt at beskaffe Naaproduktet. Naar der derfor var foreslaaet en almindelig Ølstat, saa forekommer det mig, at det, som her er paatænkt, netop vilde være fuldkommen rigtigt og godt, men det Vanskelige ved Sagen ligger netop deri, at det, som her er foreslaaet, ikke er en almindelig Ølstat, men derimod en Skat paa en særlig Sort Øl. Derved er det, at det bliver vanskeligt at gjøre en Sammenligning med andre Lande, hvor der findes en almindelig Ølstat, thi saa passer Sammenligningen ikke længere, idet netop de Vanskeligheder, som opstaa her, ikke ere tilstede der. Jeg tror heller ikke, at man afgjørende kan bygge paa Erfaringen i England; thi den Bestatningsmaade, som den sidste ærede Taler omtalte, er først nylig indført der, og man kan altsaa ikke bygge paa Erfaringen derfra. Jeg skal nævne et andet Land, hvorfra man har større Erfaring, det er Baiern, som har været vor Læremester i Brygning af den Ølfort, som man nu vil beskaffe; der har man længe haft den Bestatningsmaade, som er foreslaaet her, ganske vist, som en almindelig Ølstat, og der er derfor ogsaa ved Sammenligningen med Baiern den Vanskelighed, at det hos os dreier sig om Bestatning af en ganske særlig Sort Øl. Jeg vil derfor sige, at, isald man skal gaa over til en almindelig Ølstat, kunde man ikke vælge en bedre Bestatningsmaade end den, at beskaffe Naaproduktet, her Maltet; men dette Tilfælde foreligger ikke. Lovforslaget gaar ikke ud paa en almindelig Bestatning af alt Øl, men paa at beskaffe en Ølfort, som er tilvirket enten ved Undergjæring, eller som indeholder 2 Vægtprocent Alkohol eller derover; det fastsætter, at i Bryggerier, som tilvirke den Art Øl, skal al Malt beskattes. Det er altsaa klart, at de saakaldte blandede Bryggerier, hvor man tilvirker baade skattepligtigt og skattefrit Øl, kunne ikke eksistere som saadanne, naar dette Forslag ophøies til Lov; de ville da i Tilvirkningen af skattefrit Øl, hvoraf de alligevel maa erlægge Skat, komme til at konkurrere med andre Bryggerier, som tilvirke dette Øl alene og ikke betale Skat deraf. Det vil under de Forhold, som vi have i Danmark, medføre en meget stor Ulempe, og det er navnlig med Hensyn til Følgerne af disse Forhold, jeg vil tillade mig at gjøre nogle Bemærkninger. Isald man kunde sige, at det, at forskellige Sorter Øl tilvirkes i samme Bryggeri, enten var mindre hensigtsmæssigt eller var økonomisk forkasteligt, var der Noget, der talte for, at man søgte at forhindre det, men det tror jeg ikke er Tilfældet. Et Bryggeri kan uden nogen Ulempe

tilvirke baiersk og hvidt Øl, overgjæret og undergjæret Øl, Øl, der sælges skrag, og Øl, der først lagres, det er de forskellige Former, hvorunder skattepligtigt og skattefrit Øl laves. Dette er bekvemt baade for Sælger og for Kjøber, for Kjøberens, at der, hvor han ønsker at erholde den ene Sort Været, kan han ogsaa faae den anden, og for Sælgeren er det hensigtsmæssigt at benytte Bryggeriet i den Udstrækning, han kan, til begge Sorter Øl, og det er ikke forbundet med noget økonomisk Tab. Heller ikke i andre Henseender kan det medføre Ulemper, og det forekommer mig derfor, at man ikke skulde lægge Hindring i veien for Driften af saadanne blandede Bryggerier for at fastholde en vis Bestatningsform. Men man kan gaa videre, man kan sige, at saaledes som Forholdene ere her i Landet, navnlig i vore Provindsbyer, kan et Bryggeri mange Steder ikke drives paa hensigtsmæssig og økonomisk Maade undtagen netop som blandet. For at et Bryggeri kan være indrettet hensigtsmæssigt og drives paa en økonomisk Maade, maa Produktionen have en vis Størrelse; det er nødvendigt, for at Øllet skal blive godt, at der er store Lokaler, at der er fri Plads, at hele Anlægget har en vis hensigtsmæssig Indretning, som fyldestgjøre de Krav, som en udviklet Ølproduktion har medført. Bryggerierne kunne ikke bestaa, undtagen Omsætningen har en Størrelse, der kan bære de dermed forbundne Omkostninger. Men naar henses til vore Provindsbyer, er det ikke altid muligt at have et Bryggeri af en saadan Størrelse, at det virkelig er hensigtsmæssig og økonomisk indrettet, naar der ikke deri findes Produktion Sted baade af hvidt og baiersk Øl. Der er ogsaa en Fordel, som Bryggeren ikke kan sætte tilside, naar han overhovedet vil bestaa med sit Bryggeri, og det er, at i forskellige Bryggerier ere endel Udgifter, om ikke lige, saa dog ingenlunde stigende i Forhold til Produktionens Størrelse; dette gælder om Folkehold, Forrentning af Anlægs Kapital, nogle af Udgifterne til Dampens Anvendelse og flere Udgifter. Men naar altsaa idetmindste paa mange Steder Bryggerierne ikke kunne drives hensigtsmæssig og økonomisk undtagen som blandede, forekommer det mig, at det ikke gaar an indirekte at forhindre dem ved en Bestatning som den, dette Lovforslag tilsigter. Der er ogsaa et andet Forhold, som det forekommer mig, at man ikke kan tabe af Sigte her, det er, at af Bryggerierne her i Landet har den største Del været nødt til efterhaanden fra at være Hvidølssbryggeri alene at gaa over til tillige at være Baiersk Ølbryggeri; det er sket med stor Bekostning under det Tryk, som Tiberne have medført: Nødvendigheden af Bryggeriernes Udvikling i forskellige Henseender og Nødvendigheden af at give dem en Pro-